

Sygn. akt II Cz 57/17

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lutego 2017r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Janusz Roszewski

Sędziowie: SO Barbara Mokras

SR del. Mariusz Drygas (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2017r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa H. G.

przeciwko pozwanemu (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim z dnia 15 listopada 2016r.

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Barbara Mokras SSO Janusz Roszewski SSR del. Mariusz Drygas

Sygn. akt II Cz 57/17

UZASADNIENIE

Powódka H. G. wniosła do Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim pozew przeciwko (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 400 euro z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 17 sierpnia 2016r. do dnia zapłaty. Z uzasadnienia pozwu i treści załączonych dokumentów wynika, iż powódka dochodzi odszkodowania za nienależyte wykonanie przez pozwanego umowy o przelot z W. do G. (opóźnienie w przelocie), na podstawie art. 471 i następne k.c., w związku z przepisami rozporządzenia nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo dowolania lub dużego opóźnienia lotów. Uzasadniając właściwość miejscową Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim powódka wskazała, iż miejscem wykonania przez pozwanego umowy w postaci zapłaty odszkodowania jest jej miejsce zamieszkania (art. 454 § 2 k.c.). W konsekwencji właściwość Sądu Rejonowego w Ostrowie W. wynika zdaniem powódki z art. 34 k.p.c.

W odpowiedzi na pozew pozwany podniósł zarzut niewłaściwości miejscowej Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim. Zarzuciła, iż przedmiotem umowy nie jest świadczenie pieniężne, lecz przelot lotniczy na trasie W. – K.. Sprawa według właściwości miejscowej opartej na miejscu wykonania umowy mogłaby się zatem toczyć przed sądem miejscowo właściwym dla lotniska W. – S.. Pozwany podniósł, iż sprawa winna toczyć się przed Sądem właściwości ogólnej, to jest Sądem Rejonowym dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie, wobec czego wystąpił o jej przekazanie temu Sądowi.

Postanowieniem z dnia 15 listopada 2016r. Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie. Zdaniem Sądu I instancji, z art. 34 k.p.c. *expressis verbis* wynika, że wyznacznikiem uregulowanej w nim właściwości przemiennej jest miejsce wykonania umowy, a nie miejsce zapłaty odszkodowania za jej nienależyte wykonanie. Skoro strony łączyła umowa na przelot z W. do G., to nie można przyjąć, by miejscem wykonania umowy był O.. Nie zachodzą więc podstawy do przyjęcia określonej w pozwie właściwości przemiennej. Dlatego na podstawie art. 200 § 1 k.p.c. w związku z art. 27 § 1 k.p.c. Sąd orzekł o przekazaniu sprawy Sądowi właściwości ogólnej, to jest Sądowi siedziby pozwanego.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniosła powódka. Zarzuciła naruszenie art. 200 § 1 k.p.c. w związku z art. 34 k.p.c. przez niewłaściwe zastosowanie i nieprzekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu dla Wrocławia Fabrycznej we Wrocławiu w sytuacji, gdy z treści pozwu wynikało, iż miejscem wykonania umowy jest W. (wylot odbywał się z lotniska we W.) oraz brak podjęcia przez Sąd działań zmierzających do wyjaśnienia stanowiska powoda w zakresie podstaw właściwości przemiennej. W konsekwencji powódka wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne.

Stosownie do treści art. 34 zd. 1 k.p.c., powództwo o odszkodowanie z powodu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, można wytoczyć także przed sąd miejsca wykonania umowy. Miejsce to określa się przy zastosowaniu norm prawa materialnego, tj. z uwzględnieniem przede wszystkim art. 454 k.c., posługującego się terminem „miejsca spełnienia świadczenia” (postanowienie SN z dnia 8 lipca 1981 r., II CZ 87/81, Legalis nr 22695, postanowienie SA w Katowicach I ACz 268/92, publ. OSA 93/1/3). Zgodnie z powołanym przepisem, dla oznaczenia miejsca spełnienia świadczenia w pierwszej kolejności bierze się pod uwagę miejsce określone w treści zobowiązania, w braku takiego wyznacznika – wynikające z właściwości zobowiązania i dopiero w przypadku niemożności jego ustalenia przy zastosowaniu powyższych kryteriów, decyduje kryterium ustawowe, a więc w przypadku świadczenia niepieniężnego miejsce zamieszkania dłużnika, a w przypadku świadczenia pieniężnego - wierzyciela. Przy tym brać należy pod uwagę nie tyle miejsce wykonania zobowiązania jako całości, lecz raczej spełnienia poszczególnych świadczeń umownych. Ponadto podstawą właściwości określonej w art. 34 k.p.c. jest miejsce wykonania umowy o charakterze obligacyjnym, a nie zobowiązań wynikających bezpośrednio z ustawy (postanowienie SA w Katowicach z dnia 7 października 1993r. I Acz 694/93, publ. OSA 94/94/11).

Po przeniesieniu poczynionych rozważań na grunt przedmiotowej sprawy nie ulega wątpliwości, że miejsce spełnienia świadczenia w wyżej wskazanym rozumieniu wynikało z umowy i było nim miejsce, z którego odbywał się odlot samolotu. Tu bowiem pozwany był zobowiązany do wykonania obowiązków umownych, polegających w szczególności na odprawie pasażerów, przyjęciu ich na pokład oraz starcie samolotu w przewidzianym czasie. W związku z tym za sąd miejsca wykonania umowy uznać należy sąd, w którego obszarze właściwości położone jest lotnisko we W..

Powyższe nie oznacza jednak, iż Sąd I instancji powinien – skoro uznał za chybione określone w pozwie stanowisko co do właściwości – przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu, jako sądowi właściwości przemiennej. Wybór takiego sądu należy bowiem zgodnie z art. 43 § 1 k.p.c. do powoda jako dysponenta procesu. Daje on wyraz swojej woli właśnie przez skierowanie pozwu do wybranego sądu, należycie ponadto właściwość tę uzasadniając. Właściwość przemienna sądu, do którego pozew został wniesiony winna bowiem wynikać z okoliczności wskazanych w pozwie, stosownie do treści art. 187 § 1 pkt 2 k.p.c. (por. uchwała SN z dnia 9 czerwca 2005 r., III CZP 28/05, publ. OSNC 2006/4/61).

W sytuacji więc, gdy strona powodowa wniosła pozew do sądu niewłaściwego, sąd ten zasadnie przekazał sprawę sądowi właściwości ogólnej, wobec czego zażalenie jako niezasadne podlegało oddaleniu na podstawie art. art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c.

SSO Barbara Mokras SSO Janusz Roszewski SSR del. Mariusz Drygas